REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorî nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birourî de anunciurî:

In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărî mai dese după tarifă şi învoială.

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl.
N-rii de *Dumineca* 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francî, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de *Dumineca* 8 francî.

Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorî.

Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunî 5 fl., pe trei lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banî. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 167. Braşov, Vinerî 28 Iulie (10 August). 1900.

Doi se ceértă şi ţéra plătesce.

Un articul fórte pişcător pentru fostul ministru-preşedinte Banffy a publicat unul din organele lui Szell, „Budapesti Hirlap“, din incidentul visitei lui Koerber la Ratot. Din acest articul vedem, că frecările între aceştî doi rivalî au ajuns la un punct culminant.

Este puţin delicat, décă şeful de adî al guvernului face imputărî aşa de grave antecesorului sĕu, cum este că acesta (Banffy) a lucrat alăturî cu Thun sĕ introducă nu numai în Austria absolutismul, dér şi în Ungaria, şi că nu mult a lipsit ca Banffy sĕ întroducă în Budapeşta şi starea de aseđiu.

Articulul, despre care recunósce acum şi fóia lui Banffy, că a fost inspirat direct de Coloman Szell, mai ameninţă şi cu óre-carî destăinuirî, firesce fórte neplăcute lui Banffy, pentru viitor, şi tóte acestea numai pentru a ajunge la conclusiunea, că Banffy de dragul pactului economic cu Austria era gata a-se învoi sĕ se distrugă şi în Austria şi aicî constituţiunea, ca sĕ vină absolutismul austriac şi maghiar; pre când Szell ar fi salvat nu numai constituţionalismul în Ungaria, ci şi pe cel din Austria, întrucât acolo n'ar mai fi vorba de absolutism, ci numai de aceea, cum sĕ se pótă pună érăşi în picióre parlamentarismul.

Nimenî nu se va îndoi de înclinările reacţiunare ale lui Banffy. Dér cine va crede cele-ce le istorisesc foile guvernamentale despre marile succese ale lui Szell faţă cu Austria şi despre aceea, că n'ar mai avé témă de nimic ce s'ar puté petrece dincolo de Laita? Nu scim de unde acesta şi-ar puté lua atâta încredere şi siguranţă în mersul lucrurilor.

Pe când scriem rêndurile de faţă Szell va sosi deja la Ischl, unde se va ţiné sfatul decisiv cu privire la atitudinea guvernelor în tómna acésta. Póte că se va mai afla şi de astă-dată vre-o formulă de mulcomire, dér acésta nu va fi decât o amânare a orî-cărei soluţiunî a crisei şi, după cum spun foile guvernului, séu mai bine đis după cum li-s'a dat cuvêntul de ordine, Coloman Szell nicî că doresce alt-ceva, decât sĕ se amâne crisa din Austria cât se va puté mai mult. Căcî aşa e credinţa lui Szell, că tóte câte s'au petrecut până acuma — chiar şi punerea în lucrare a paragrafului 14 în Austria — corespund cerinţelor constituţionalismului, şi că pe câtă vreme va esista reciprocitatea între ambele ţĕrî, fiă şi cu ajutorul ordonanţelor împĕrătescî, Ungaria n'are a-se teme de nimic.

Ba fóia, de care am amintit, merge un pas şi mai departe şi đice, că nicî n'ar fi de-ocamdată în interesul Ungariei ca „Reichsrath“-ul sĕ funcţioneze érăşi regulat, deóre-ce în casul acesta el ar respinge pac tul cu Ungaria...

Aşa dér Cehii şi Nemţii sĕ se certe mai departe între ei, ca Ungaria sĕ câştige timp.

Lucrurile însĕ de sigur nu se vor desfăşura aşa cum îşî propune Szell. Pentru acésta vor îngriji nu numai Cehii şi Germanii, dér va îngriji şi prietinul sĕu cel mai scump, Banffy. Organul partidei poporale cel puţin constată c'un fel de satisfacţiă, că Szell nu mai este adî decât locţiitorul lui Banffy şi că s'a dovedit, că devisa „drept lege, şi dreptate“ e totuşî mai slabă decât devisa de „factor prin fapte“ (a lui Banffy.)

„Aceştî doi politicianî faimoşî se ceértă şi se hărţuesc“, đice amintita fóiă, „ér socotéla o plătesce ţéra întrégă. Bacşişul l'au şi dus deja cu ei emigranţii evrei din România, find-că şovinistul Schlesinger Sandor Pal li l'a dat lor cu generositate veritabil maghiară“ („echt-magyar“).

Congresul internaţional studenţesc la Paris.

Paris, 5 August 1900.

(Dela corespondentul nostru special.)

La 3 şi 4 August a. c., Vinerî şi Sâmbătă, au sosit numĕróse delegaţiunî de studenţî universitarî primite la gară cu entusiasm de către studenţii parisienî.

Sunt representaţî studenţii tuturor popórelor din Europa, cum şi studenţime din alte continente. Se disting câteva delegaţiunî pitorescî din Melbourne (Australia), Tunis (Algeria), Ittaca, New-York, Chicago, Smyrna (Asia mică) şi Lahore (Indiile englese).

Reşedinţa asociaţiei generale a studenţilor din Paris, decorată cu drapelele tuturor popórelor representate, e locul de întâlnire a studenţilor, carî fraternisézá şi carî dau un tablou pitoresc prin varietatea poetică a costumelor naţionale.

Face haz, că unii Ungurî (bine îngrăşaţî la chimir de guvernul maghiar) sunt în „disz maghiar“.

Studenţii românî sunt representaţî astfel: dela Bucurescî: *Demetrescu-Brăila*, *Popescu-Pion*, *Gh. Dimitriu*, *D. Ionescu* şi *Gr. Vasiliu*; studenţî dela Cluşiu, Pesta, Viena. Pojon, Oradea, Münich, Zürich, Graz sunt representaţî de *Ioan Scurtu*; studenţii românî din Paris suut representaţî în numĕr mare conduşî de d-l *Dr. Negulescu*, *Henri Durand*, *N. Ioaniu* şi *T. Ghica*.

Toţî studenţii românî, decoraţî cu cocarde naţionale, sunt obiectul caldelor ovaţiunî ale tuturor, mai ales ale fraţilor latinî, carî se interesézá mult de cestiunea naţională.

Fraţii italienî pórtă doliu pentru Regele Umberto.

*

Congresul s'a înaugurat adî în palatul „*Sorboniei*“.

Sute de studenţî, grupaţî după naţionalitate şi purtând drapelele lor naţionale, au constituit un cortej imposant. Multă lume adunată îi aclamă mereu. Studenţii românî cu drapelele lor au fost viu aclamaţî în sala Congresului.

*

D-l L. Bolcaş, vice-preşedintele secţiei române, fiind împedecat sĕ ia parte la congres, a fost ales unanim d-l Ioan *Scurtu*.

Coresp.

Congres latin. Adî primim scirea, că la 9 şi 10 Aug. studenţii latinî arangézá un mare congres latin de fraternisare. Se vor trata şi cestiunile naţionale ale popórelor latine oprimate, în special causa română.

Omorul politic din Bucurescî.

Cu privire la paşii, ce i-a întreprins guvernul român la Sofia pe cale diplomatică pentru a constrînge pe guvernul bulgar sĕ nu mai tolereze uneltirile comitetului secret revoluţionar de acolo, cetim în „Timpul“ din Bucurescî următórele:

Din cercetările justiţiei în cestiunea asasinărei regretatului Ştef. Mihăileanu s'a dovedit neîndoios încă dela început, că autorii moralî ai acestei crime îndrăsneţe sunt membrii comitetului macedonean bulgar din Sofia.

In urma acestei constatărî, guvernul nostru a dat ordin agentului diplomatic al României la Sofia sĕ atragă din nou atenţiunea guvernului principatului vecin asupra apucăturilor comitetului macedonean, presidat de Boris Saratoff, care mai acum câte-va đile a încercat sĕ asasineze în Sofia điua în amiada-mare pe cetăţénul român Theodor Cradja.

Décă propaganda, prin fapt tot atât de primejdiósă ca aceea a anarchiştilor din Occident, ar fi tolerată mai departe de guvernul bulgar, ar fi o necesitate imperiósă pentru guvernul român de a lua în contra numĕroşilor Bulgarî din ţéră mĕsurile pe carî buna ordine şi necesităţile politice le-ar impune.

Guvernul nostru va proceda cu energiă.

Tóte điarele din România se ocupă de asasinatele bulgărescî. Dăm astăđî estrase din articulii điarelor autorisate ale guvernului.

„*Constituţionalul*“ după-ce constată, că în Bulgaria lipsesce o mână tare şi anarchia e acolo în vigóre, scrie:

Sub pretexte politice, banditismul a devenit omnipotent. S'au instituit comitete, đise patriotice, carî nu sunt decât nisce comitete de şantagiu, ér guvernul stă cu mânile legate faţă de ele.

Mai deunăđî a fost omorît — esecutat — din ordinele acestor comitete, un Român, anume Cradja, pentru-că a refusat sĕ fiă globit în folosul unui comitet, đis macedonean. Când însĕ Românul nu este omorît, atuncî e de sigur globit în profitul acestor comitete cu sume enorme de banî.

Acestea se petrec sub ochii guvernului bulgar, care are datoria de a cunósce comitetul macedonean, a sci ce urmăresce, a cunósce pe membrii, cari-l compun, a-şî da sémă de veniturile lui şi de ceea-ce face, fie cu veniturile sale, fie pe terenul scopurilor ce urmăresce.

Ei bine, acest comitet, đis macedonean, a erijat asasinatul în princip. El a asasinat pe Fitovski, el a asasinat pe Cradja, el a asasinat acum pe Ştefan Mihăileanu, pe care erî l'am dus la mormênt. Óre esistenţa unui asemenea comitet póte fi tolerată într'un Stat? Fitovski a fost asasinat, nu pentru-că ar fi fost un spion al Turciei între Bulgarî, ci pentru a ascunde malversaţiunî de ale đisului comitet, Fitovski fiind însărcinat a cumpăra arme în România pentru membrii şi aderenţii acelui comitet. Fitovski nu era spion turcesc, ci soldat în concediu cu permisia căpitanului lui.

Notabilul român Cradja, asasinat în mijlocul stradei din Sofia đina în ameđa mare, refusase a da comitetului đis macedonean o sumă, pe care acest comitet i-o ceruse pentru uneltirile sale în Macedonia.

Mihăileanu a fost asasinat din ordinul đisului comitet. Óre un Stat, care tolerézá esistenţa unui asemenea comitet, póte avé pretenţia la o esistenţă respectată în mijlocul statelor Europei? Gândul te duce spre timpurile dinainte de rĕsboiŭ şi te face a judeca mai cu sânge rece procedeul sumar al Turcilor faţă de Bulgarî. Turcii au sciut mai bine decât Europa întrégă cu cine au a face!

Inainte de asasinatul lui Mihăileanu şi în urma acestui asasinat, guvernul nostru a făcut demersurî energice pe lângă guvernul princiar al Bulgariei. Nu scim, care va fi resultatul acestor demersurî. Credem însĕ, că guvernul bulgăresc îşî va da séma de gravitatea situaţiei, ce şî-a creat prin influenţa sa faţă de comitetul macedonean şi va urmări acolo pe complicii asasinilor lui Fitovski, Cradja şi Mihăileanu, aceă pe comitetul đis macedonean,a căcî indicii de culpabilitate are în de ajuns. In ce privesce apĕrarea teritoriului nostru de uneltirile comitetului macedonean, guvernul nostru va sci ce are sĕ facă şi are o situaţiă cu totul alta, decât cea a guvernului bulgăresc.

Aşteptăm decî sĕ vedem, ce se va face în Bulgaria cu complicii asasinilor lui Fitovski, ai lui Cradja şi ai lui Mihăileanu, séu mai esact cu autorii intelectualî ai asasinatelor đise politice, dér carî nu sunt decât nisce manifestaţiunî anarchice în tótă puterea cuvêntului.

„*Timpul*“ sub titlul „Asasinatul politic din capitală“ scrie între altele:

Crima comisă de Stoian Dimitroff nu mai póte fi privită ca un cas isolat, ca un act de rĕsbunare personală séu ca faptul unui fanatic, ci ca făcênd parte dintr'un lanţ de crime politice a căror organisare pornesce din Sofia, se întinde peste tótă peninsula balcanică şi are ramificaţiunî puternice până pe teritorul nostru.

In faţa unei ast-fel de stărî de lucrurî, nu putem sta nepăsătorî. Nu este destul, ca sĕ suprimăm şi sĕ pedepsim în tótă asprimea legilor aceste fapte criminale. Trebue ca Principatul vecin sĕ înceteze a fi focarul unor agitaţiunî primejdióse şi turburătóre ale ordinei publice şi ale siguranţei cetăţenilor pe teritoriul nostru.

Bulgarii au beneficiat de ospitalitatea românéscă în timpurî de restrişte; pămêntul României a fost leagănul renascerei naţiunei bulgare; fiiî acestei ţĕrî au vĕrsat sângele lor pentru a coopera puternic la liberarea Bulgariei de jugul turcesc, care apăsa de vécurî pe grumađii popórelor creştine; scim bine că recunoscinţa nu jócă un rol covêrşitor în mersul politicei internaţionale, dér nu se póte ca un stat tînĕr, care abia a đărit lumina libertăţei, sĕ-şî uite într'atât datoriile, încât sĕ tolereze organisaţiunî secrete, carî sĕ adopte mijlóce de propagandă avênd asemĕnare cu procedimentele Boxerilor chinesî.

Décă voesce a menţine cu noi relaţiunî de bună vecinătate, guvernul bulgar este dator a lua mĕsurî energice pentru a pune căpĕt acţiunei criminale a comitetelor revoluţionare, carî funcţionézá điua în amiađa mare în Bulgaria şi merg cu îndrăsnéla până a nu respecta ospitalitatea statelor vecine.

Mersul instrucţiunei.

In ce privesce instrucţiunea în afacerea asasinării profesorului Mihăileanu, ea a pus justiţia în posiţiă de a urmări pe mai multî agenţî secreţî a comitetului macedo-

bulgar în Bucurescĭ. Étă ce se anunţă în privinţa acésta:

Justiţia continuă cercetările sale cu privire la asasinul profesorului Mihăileanu. Mai mulţĭ Bulgarĭ au fost arestaţĭ bănuiţĭ fiind, că au cunoscinţă de uneltirile comitetelor secrete din Bulgaria. Erĭ chiar nisce tinerĭ bulgar, carĭ s'au purtat obrasnic faţă de autorităţile nóstre la înmormêntarea regretatului Mihăileanu, au fost arestaţĭ.

Şeful serviciului siguranţeĭ a arestat în decursul îmormêntăriĭ pe un Bulgar, care a ultragiat în mod nedemn în presenţa mai multor persóne memoria nenorocitei victime. Individul arestat se numesce *Seteeff*. El este student la Universitatea liberă din Bucurescĭ.

Toţĭ aceĭ, carĭ se ocupă cu aceste cercetărĭ sunt ameninţaţĭ ḑilnic prin scrisorĭ anonime în carĭ li-se preḑice un sfîrşit apropiat.

Printre Bulgarii arestaţĭ se află o persónă destul de cunoscută în capitală, anume Cazacoff, asupra căreia a găsit o scrisóre, care dovedesce premeditarea crimeĭ şi complicitatea comitetelor secrete din Bulgaria.

După-ce judecătorul de instrucţiă i-a luat interogatorul la parchet, Cazacoff a fost depus la Văcăresci.

Dumitroff, care a fost adus erĭ dela Văcăresci, continuă a spune, că n'are complicĭ, cu tóte că ordonanţa, care a sărit în ajutorul luĭ Mihăileanu. susţine, că a vêḑut în cârciuma din apropierea locuinţeĭ d-luĭ Mihăileanu treĭ Bulgarĭ vorbind cu asasinul.

Dumitroff confruntat cu Cazacoff a declarat, că nu-l cunósce.

Din Italia.

Astăḑĭ se face în Roma *înmormêntarea Regeluĭ Umberto*. Osêmintele luĭ vor fi aşeḑate spre vecĭnică odihnă în Pantheon. Cu ocasia aceste ceremoniĭ funebre Roma şi Italia întrégă va manifesta în cel maĭ strălucit mod sentimentele eĭ de iubire şi recunoscinţă faţă cu Regele decedat.

*

Până acuma nu s'a aflat testamentul Regeluĭ Umberto. Averea luĭ tótă o eredesce prin urmare fiiul sêu Victor Emanuel. *Averea mişcătóre a luĭ Umberto face 22 milióne lire*, sumă plasată maĭ ales în titlurĭ italiene şi în acţiunĭ de căĭ ferate. Afară de acésta, Umberto lasă în urmă-ĭ maĭ multe castele şi proprietăţĭ, carĭ însĕ aduc puţin venit. Venitul proprietăţilor din Neapole l'a cheltuit Umberto esclusiv pentru scopurĭ de folos public.

*

Regina *Margareta* a compus o *rugăciune în amintirea luĭ Umberto*. Regina s'a adresat episcopuluĭ din Cremona sê-ĭ dea concesiune a publica rugăciunea şi a o recomanda tuturor ómenilor cu inimă bună. Étă textul acesteĭ rugăciunĭ:

In amintirea iubituluĭ nostru stăpân, Regele Umberto! Precum el a fost îndurător după consciinţă cătră fiă-cine, fiĭ şi Tu, Dómne, îndurător cătră el. Precum el a iertat tot-déuna şi orĭ şi cuĭ, iartă-ĭ şi Tu slăbiciunile luĭ omenescĭ. Fiind-că şi a iubit poporul şi n'avea în vedere decât fericirea patrieĭ, de aceea, O Dómne, lasă-l sê vadă lumina vecĭnică. Bun a fost şi numaĭ bunătăţiĭ luĭ a căḑut jertfă, de aceea întinde-ĭ tu, Dómne, palmul. Pentru-că el numaĭ binele l'a făcut în lumea acésta şi în inima luĭ nu hrănea ură şi a iertat chiar şi acelora, carĭ numaĭ rêu i-au făcut; pentru-că tótă viaţa luĭ, până la ultima suflare, şi-a dedicat'o datorieĭ şi bineluĭ ţêriĭ, — pentru sângele, ce s'a vêrsat, pentru faptele bune şi drepte, ce le-a făcut, primesce-l, o Dómne, în braţele Tale îndurătóre şi dă-ĭ pacea eternă".

*

Am amintit, că *asasinul Bresci* a făcut mărturisirĭ depline, a numit pe maĭ mulţĭ complicĭ aĭ sêĭ şi a spus în ce chip s'a decis asasinarea luĭ Umberto. După o scire din Milano autorităţile ţin în secret amĕnuntele acestor descoperirĭ. Bresci nu şi-a tradat secretul, decât sub condiţia, de a-se lua de pe el cămaşa de forţă, pe care de Vinerea trecută o pórtă câte 10 óre pe ḑi.

*

S'a pornit o mare *gónă contra anarchiştilor*. In *Termi* au fost arestaţĭ alaltăerĭ 5 anarchiştĭ; doĭ dintre aceştia s'au opus poliţiştilor, dintre carĭ unul fù străpuns c'un pumnal, ér altul fù greu rănit. Un al şéselea anarchist a putut se scape prin fugă.

*

Din Geneva şi Roma se telegrafézĕ, că atât luĭ *Luccheni*, cât şi luĭ *Acciarito* li-s'a comunicat scirea despre atentatul dela Monza.

Luccheni auḑind de acésta şi-a esprimat bucuria şi când procurorul i-a făcut imputărĭ, el a ḑis:

— Incă n'am sfîrşit. De sigur vor veni la rênd şi alte capete încoronate, în primul rênd principele de Neapole.

Luĭ *Acciarito* comunicându-i-se de asemenea scirea despre atentatul din Monza, a ḑis:

— Trăéscă anarchia! Acésta e ḑiua mea cea maĭ frumósă! *Trebue omorît şi noul rege*!...

Sêrbătorirea luĭ Apponyi in Paris. Sub titlul acesta foile maghiare raportézĕ despre un prânḑ, ce s'a dat de cătră membriĭ maghiarĭ aĭ conferenţeĭ interparlamentare în onórea conteluĭ Apponyi, Duminecă trecută în „csarda" unguréscă dela esposiţia din Paris. „Pol. Ert." raportézĕ, că după ce contele Eug. *Zichy* a presentat luĭ Apponyi adresa de mulţămită a membrilor grupuluĭ maghiar al conferenţeĭ; după-ce Carol *Hieronymi* a toastat pentru Apponyi, ér mamelucul Todor *Fassie* şi-a golit păharul pentru Berzeviczy, — a luat cuvêntul contele Apponyi. Acesta a adus laude hiperbolice nu numaĭ modulul cum s'a presentat anul acesta Ungaria în Paris, dér în deosebĭ preseĭ maghiare, care s'a arătat cu sentimente atât de marĭ (?!) în faţa preseĭ lumeĭ culte. A lăudat în fine şi pretinsa participare şi sentimentul patriotic al representanţilor din sînul naţionalităţilor.

După vorbirea luĭ Apponyi a urmat o tămâiare şi preamărire reciprocă între ceĭ de faţă. Faimosul Pazmandy n'a lipsit nicĭ aicĭ dela şampanie, pe care a beut'o de astă-dată în societate cu mariĭ mamelucĭ patriotĭ Popovicĭ episcop, Jagicĭ, *Şerban şi Faşie*. Peste aceştĭ mamelucĭ însĕ s'a arătat ca cel maĭ voinic episcopul tit. sêrbesc din Buda, Bogdanovicĭ, care n'a primit sê represente nicĭ naţionalităţile, ci a ḑis, că el represintă numaĭ „statul unitar maghiar".

Acest chef „epocal" unguresc s'a terminat în sunetul marşuluĭ Rakoczy.

Inmormêntarea luĭ Mihăileanu.

In mijlocul uneĭ participărĭ a publiculuĭ capitaleĭ fù îmormêntat Martĭ victima atentatuluĭ bulgar, profesorul *Stefan Mihăileanu*. Poporaţiunea Bucurescilor a ţinut sê dovedéscă cu acésta ocasiune simpatiile sale faţă cu bravul şi curagiosul patriot român macedonean.

Biserica Zlatar, unde s'a făcut serviciul funebru, ca şi curtea biserice şi stradele dimprejur, erau pline de lume. In biserică erau întruniţĭ în număr mare maĭ ales bărbaţĭ aĭ şcóleĭ în frunte cu ministrul instrucţiuneĭ publice C. C. Arion şi cu secretarul general D. A. Laurianu. Bine au fost representaţĭ şi ḑiariştiĭ.

Mulţime de corónе au fost depuse în jurul cosciuguluĭ ca semn de simpatiă şi de regret pentru patriotul macedonean însufleţit. Intre corónе s'au remarcat: a profesorilor liceuluĭ român din Bitolia; a studenţilor macedo-românĭ; a liceuluĭ Sf. Sava; a sindicatuluĭ ḑiariştilor; a Ligeĭ române: a d-luĭ Tache Ionescu; a famlieĭ Eliade; a Societăţiĭ macedo-române; a d-luĭ Vasilie Dan etc.

Cosciugul a fost dus în biserică purtat pe umerĭ de profesorĭ şi amicĭ aĭ rĕposatuluĭ. După cosciug urmau, sdrobiţĭ de durere, copiiĭ şi soţia mortuluĭ.

Sfîrşindu-se serviciul funebru, au ţinut discursurĭ în biserică d-niĭ: Sava *Stefănescu* din partea liceuluĭ Sf. Sava, unde Mihăileanu a fost profesor; d-l Pericle *Papahagi* din Salonic în numele profesorilor macedonenĭ, şi d-l Georgescu *Victorian* din partea institutelor particulare.

La 4 óre a pornit cortegiul spre cimiterul Bellu. Inaintea caruluĭ funebru mergeau preoţiĭ şi Societăţile cu stégurile lor în doliu. In strada Dómneĭ carul funerar s'a oprit şi d-nul G. *Niculescu*, ḑiarist, rostesce un mişcător şi demn discurs. In faţa Universităţiĭ cortegiul érăşĭ se opresce şi d-l C. C. *Bacalbaşa*, ḑiarist, vorbesce în numele preseĭ, diaconul *Nichita* în numele studenţilor macedonenĭ şi profesor Virgil *Popescu* în numele Românilor din Bănat. In piaţa Sf. George a vorbit studentul Luca *Rusu* din partea Românilor transilvănenĭ.

La mormênt, în cimiterul Bellu, au vorbit d-niĭ: *Florescu* din partea Ligeĭ culturale, *Nanu* din partea societăţiĭ macedo-române şi C. *Vancu* din partea liceuluĭ din Bitolia.

Astfel fù înmormêntată victima atentatuluĭ de Duminecă. Dovedile de simpatiă, ce le-a dat cu acéstă ocasiune poporaţiunea capitaleĭ, sunt cel maĭ viu protest în contra miserabileĭ crime.

SCIRILE ḐILEI.

— 27 Iulie v.

Pentru obligaţiĭ la asentare. Ministrul de honveḑĭ a ordonat, că toţĭ ceĭ obligaţĭ la asentare, carĭ din vre-o causă au absentat dela asentarea din anul acesta, sĕ fiă scrişĭ pe o listă după comune, care listă sĕ fiă presentată primăriilor respective. Conscrierea se referă la clasele de etate 1864—1876 şi este a se esecuta şi termina în timp de şése săptămânĭ. In listele de conscriere este a se face cunoscut locul unde se pot erua respectiviĭ. Obligaţiĭ la asentare, carĭ se află în strĕinătate şi eventual în America vor fi visitaţĭ, după împrejurărĭ, pe cheltuiala statuluĭ şi 'n cas, că vor fi aflaţĭ apţĭ de serviciu vor fi imediat predaţĭ.

O nouă volnicia. Fóia ungurésca „Magyarorszag" istorisesce următorul cas: George Hodrea, învĕţător la şcóla din Peceneşca, a mers ḑilele trecute la băile herculane, ca sĕ se întêlnéscă cu un cunoscut al sêu din România. Intrând în salonul băilor, portarul l'a provocat, pe basa unuĭ ordin al directoruluĭ, sĕ ése de-acolo. Invĕţătorul n'a urmat provocăreĭ. Atuncĭ portarul merge sĕ se plângă fisolgăbirĕuluĭ Kolozsvari Laszlo. Acesta imediat a citat la sine pe învĕţător, der acesta n'a mers. Numaĭ decât fisolgăbirĕul a trimis gendarmĭ, carĭ între baionete au condus pe învĕţător la fisolgăbirĕu „spre generala scandalisare a publiculuĭ", cum se esprimă amintita fóiă. Ajuns în cancelaria fisolgăbirĕuluĭ, acesta fără sĕ fiĭ luat vre-un protocol cu el şi fără a-l asculta, i-a împărtăşit, că e espulsat pentru tot-déuna de pe teritoriul băilor herculane. — Făcênd aceste constatărĭ, „Magyarorszag" ḑice: „Nu scim, ce ură orĭ mânie a îndemnat pe d-l fisolgăbirĕu la acéstă procedură; e însĕ sigur, că a proces ilegal şi pe nedrept, când fără nicĭ o causă a escortat pe un om cu gendarmiĭ cât ţine stabilimentul baluear şi 'i-a violat libertatea personală. Sperăm, că vice-şpanul orĭ în cas de lipsă ministrul de interne va pedepsi după merit acéstă procedură başbuzucéscă".

Monument. In 5 August n. c. s'a sfinţit în cimiteriul din *Abrud* monumentul de marmoră ridicat la mormêntul părinţilor şi fratelui Metropolituluĭ de fericită memoriă Alesandru Sterca Şuluţiu. La acest act a luat parte un public ales şi numĕros. Tot atuncĭ s'a sfinţit în *Bistra* monumentul ridicat la mormêntul soţieĭ metropolituluĭ, fost odinioră protopop al Bistreĭ, spune „Tribuna".

Congresul presei. Congresul internaţional al preseĭ, care s'a întrunit acum la Paris, a discutat şi votat, în una din recentele sale şedinţe, conclusiunile unuĭ remarcabil raport presentat de Jacquemaire. Acest proiect al luĭ Jacquemaire prevede organisarea unuĭ tribunal arbitrar pentru judecarea diferendelor dintre ḑiariştiĭ ţĕrilor strĕine. Tribunalul nu va avé un caracter permanent. El va fi constituit în condiţiunĭ determinate pentru fiă-care afacere, care 'i va fi referită de cătră părţile în contestaţiune.. Decisiunile sale vor fi executoriĭ, conform legislaţiuneĭ ţĕrilor, căror vor aparţiné interesaţĭ. Congresul a adoptat apoĭ desideratul creăreĭ de *şcolĭ speciale pentru jurnaliştĭ*. Sâmbătă a fost şedinţa de închidere.

Păpuşele Regineĭ. Păpuşele în costume istorice ale M. S. Regineĭ Elisabeta a Românieĭ, carĭ au fost admirate înainte cu doĭ anĭ în Bucurescĭ, sunt espuse acum la Carls-Court în Londra. O depeşă particulară din Londra spune, că esposiţiunea acestor păpuşĭ a obţinut acolo un mare succes.

Sinuciderea unuĭ diplomat. *Sir Hugh Grosvenor*, al doilea secretar dela ambasada englesă din Viena, s'a sinucis Lunĭ séra. Causele aceste sinuciderĭ, care a produs mare senzaţiă în tóte cercurile înalte din oraşul habsburgic, sunt necunoscute încă. Sir Hugh Grosvenor se trage din o familiă patriciană englesă. Legăturĭ de prieteniă îl legau cu tótă aristocraţia vieneză, ér prin încuscrire era în familiă cu cele maĭ de sémă case nobile ale ţêreĭ sale.

Wilhelm Liebknecht, unul din conducĕtoriĭ socialiştilor germanĭ, a murit alaltăerĭ în Berlin la vîrsta de 74 anĭ. A fost unul din ceĭ maĭ înflăcăraţĭ apĕrătorĭ şi propagator al ideilor socialiste. Deja din tinereţe era apostolul acestor ideĭ şi pentru-că în 1848 s'a alăturat din tot sufletul la revoluţia parlamentară din Frankfurt, după sufocarea aceteia suferi închisóre din Septemvrie 1848 până 'n Maiu 1849. Abia scăpat de aicĭ, se amestecă în altă réscólă, care nereuşind, se refugiă în Elveţia, unde întră în conducerea societăţiĭ muncitorilor socialiştĭ, din care causă după câţĭ-va anĭ guvernul german l'a espulsat. La 1870 a combătut vehement pe conducĕtoriĭ rĕsboiuluĭ contra Franceĭ şi numĭ anectarea Alsaţieĭ şi Loreneĭ o tâlhăriă. Tot aşa protestă şi în contra proclamăriĭ regeluĭ Wilhelm de împĕrat german. Maĭ târḑiu stabilindu-se în Lipsca a redactat ḑiarul „*Vorwärts*" împreună cu deputatul Hasenclever. Fóia au strămutat'o în urmă la Berlin, unde se redigiéza şi aḑĭ şi se împarte ḑilnic în 300,000 esemplare. *Liebknecht* şi-a organisat din aderenţiĭ sêĭ o tabĕră de luptătorĭ agerĭ în parlamentul german, care a dat mult de gândit luĭ Bismarck şi a căreĭ activitate a aflat pretutindenĭ ecou la socialiştiĭ din Europa.

In convictul din Sighet al Asociaţiuneĭ pentru cultura poporuluĭ român din Maramureş pe anul şcolar viitor se primesc câţĭ-va studenţĭ şi pe lângă plata de 300 cor. pe anul şcolar. A-se adresa la D-l vicar Tit *Bud*, directorul Convictuluĭ.

O contesă maghiară arestată în America. O fóiă americană aduce următórea scire, pe care o vedem reprodusă şi în foile unguresci din Budapesta: „In urma unuĭ cas neprevĕḑut, în ḑiua de 22 Iulie contesa Festetics, renumită pentru frumsoţea sa, a ajuns pe banca acusaţilor şi judele de poliţiă Jefferson Marchet pe lângă o garanţă de 1000 dolarĭ a ordonat sĕ fiă ţinută în arest până se va termina pertractarea. Frumósa femeiă locuia, sub pseudonimul „A. M. Duca", la amica sa Dora Radston şi cu permisiunea aceteia s'a obicĭnuit a purta adese-orĭ ca podóbă la gât un lanţ cu petriĭ scumpe, care forma proprietatea amiceĭ sale. După cum se afirmă, contesa Festetics cu ocasiunea preumblăreĭ, ce o făcuse în urmă, a perdut acest lanţ, fără sĕ fi împărtăşit acésta amiceĭ sale. D-na Radson avênd în suspiţiune pe o servitóre făcù arătare la poliţiă şi astfel a urmat cercetarea al căreĭ sfîrşit încă nu-ĭ cunoscut.

Emigranţiĭ evreĭ, la număr peste 300, carĭ petrecuseră apróре două sĕptămânĭ în Budapesta, au plecat de-acolo alaltăerĭ. O parte din eĭ s'a dus în Canada, alţiĭ în Argentinia, câte-o grupă se vor aşeḑa în Australia şi Paris, ér uniĭ, primind banĭ, au aflat că este maĭ bine sĕ se reîntórcă în România. — Intr'acea foile unguresci spun, că în aceaşĭ séră când au plecat ceĭ 300, au sosit alţĭ 180 de emi-

granţî din Viena în Budapesta cu vaporul. Aceştî târtanî pierde-vară şî-au luat drumul spre Galaţî.

Din Iaşî se scrie: Dilnic sunt chemaţî la siguranţă un numĕr mare de Italienî, dela carî se iau informaţiunî. Intre alţii au fost chemaţî şi Italienii Brioti Givovani, Tomat Giovani, Mordenti Giovani, care este deja arestat şi Barbiano Giovani cel dintâiŭ venit în Iaşî la 23 Iulie a. c. Aceştia au fost chemaţî, bănuindu-se, că unul dintre ei ar fi acela, care ar fi întreţinut corespondenţă cu asasinul Bresci. Mai mult chiar, s'a făcut perchisiţie la unii Italienî şi s'au găsit diferite scrisorî din Roma şi Neapole, carî au şi fost confiscate; şi acésta tot în speranţa de a descoperi pe autorul corespondenţelor cu Bresci. Cercetările continuă cu mare activitate şi adî se vor sci la siguranţă scrisorile confiscate dela Italienî.

Tun nou. Din Petersburg se anunţă, că căpitanul de artileriă *Kozlov* a construit un tun, care din depărtare de 115 chilm. póte sĕ străbată o pancĕră de fier grósă de 6 policarî.

Doi diariştî arestaţî ca anarchiştî. O neplăcută aventură li-s'a întêmplat la doi colaboratorî dela „Daily Express" şi „Morning Post" în calea din Coburg la Berlin. Poliţia secretă urmărindu-i şi părêndu-i-se, că unul este anarchist italian, altul frances, s'au luat mĕsurî sĕ fiă arestaţî. Arestarea lor s'a şi întêmplat, dér după o óră de repaos la umbră au fost liberaţî.

Umberto şi anarchiştii. Regele Umberto a fost pentru prima-óră ameninţat de anarchiştî înainte cu 22 anî. In 15 Martie 1878 s'au găsit afişate pe zidurile Genevei nisce placate roşii cu text italian, carî predicеau lui Umberto mórte prin violenţă, décă va face sĕ fiă esecutat atentatorul *Passanante*. Etă textul placatului: „Adu-ţî aminte, o rege, în acea di de pumnalul lui Passanante. Nu crede, că sentinţa aspră a judecătorului civil te va asigura contra lui. Umberto de Savoya! Se dice, că tu eştî om curagios. Noi te chemăm la luptă: lasă sĕ se tae capul lui Giovanni Passanante! Pentru sânge cu sânge ne vom rĕsbuna". Placatul a fost pregătit într'o tipografiă din Geneva, al cărei proprietar a şi fost espulsat. Tot atuncî au fost espulsaţî: Marcatelli, Grimari, Solieri şi Enrico Malatesta, anarchiştî italienî. *Malatesta*, care avea rol conducĕtor în „propaganda prin faptă", s'a dus la Londra, apoi la *Patterson* lângă Newyork, de unde a plecat Bresci spre Monza pentru comiterea înfiorătórei crime.

Aventurile unui cuvênt de însemnătate istorică. Incurênd se va desvĕli pe piaţa Dauphin, în Paris, un vechiŭ monument comemorativ, care timp de trei-decî de anî a zăcut într'o magaziă din Louvre. Este vorba adecă de statua lui Desaix, care a fost ridicată în memoria luptei dela Marengo. Pe statuă se puteau ceti următórele: „Spuneţi-i primului consul, că numai întru atâta îmî pare rĕu, că mor, pentru-că n'am lucrat încă destul în interesul posterităţii". Se dice, că acestea au fost ultimele cuvinte ale lui Desaix. In realitate însĕ se susţine, că ultimul cuvênt al lui Desaix n'a fost *„posterităţii"*, ci *„republicei"*. Pe timpul primei împĕrăţii cuvêntul *„republică"* a fost şters de pe statuă şi înlocuit cu *„gloria patriei"*. In 1830 acésta a fost înlocuită cu *„La France"*, la 1848 din nou a fost înlocuit „La France" cu *„Republica"*. Sub a doua împĕrăţiă érăşî a fost schimbat cuvêntul „Republică" cu *„posteritate"*. In sfîrşit, acum la anul 1900, pe statua lui Desaix străluce din nou cuvêntul *„Republică."*

Concert. Dumineca, în 12 August n. c. musica orăşenéscă va cânta la hotel „Pomul verde". Inceputul la 8 óre séra. Intrarea 60 banî. Intre altele se vor cânta piesele: „In cabinetul automat", poutpuriu umoristic de Robert Vollstadt; „Tabĕra Buriior" de Munkelt.

Rĕsboiŭ în China.

Trupele aliate spre Peking.

Se scie, că trupele aliate au plecat din Tien-Cin spre Peking. 16,000 de ómenî, în mare parte Ruşî şi Japonesî, au atacat la *Pei-Cang* armata chinesă. Pei-Cang se află câţî-va chilometri dela Tien-Cin. Lupta a durat până la amiadî şi pentru aliaţî a fost desastruósă, căcî ei au avut nu mai puţin de 1200 morţî şi rărniţî. Asta e o pierdere destul de mare şi nu póte fi recompensată prin aceea, că la urmă Chinesii s'au retras în pădurile Pei-Cang-ului, pe carî de vor voi sĕ le cucerêscă, Europenii vor trebui sĕ pórte lupte mai crunte dór decât pentru Tien-Cin.

Lupta dela Pei-Cang s'a întêmplat Dumineca. Ea arată, că Chinesii sunt fórte înverşunaţî şi că aliaţii vor trebui sĕ desfăşure o mare forţă pentru învingerea piedecilor marî, ce le stau în cale spre Peking.

Situaţia în Peking.

După scirile sosite în urmă puterea este érăşî cu desĕvîrşire în mâna împĕrătesei vĕduve. Ea a numit comandant peste trupele din capitală pe *Li-Ping-Heng*, unul din cei carî mai mult urĕsc pe strĕinî.

„Journal and Advertiser" primesce din Shanghai scirea, că un colonel din marina americană a primit prin un mesager indigen o scrisóre provĕdută cu subscrierea ambasadorului american *Conger*, care dice: *„Décă peste tot puteţî ajuta, atuncî ajutaţî momentan. In Peking nu este guvern, afară de comandanţii trupelor, carî au hotărît nimicirea strĕinilor"*.

Sórtea ambasadorilor.

Décă scrisórea acésta nu este apocrifă, atuncî fórte puţine speranţe se pot lega de scirile, că *ambasadorii* vor fi trimişî la Tien-Cin. „Daily Express" spune într'o telegramă din Shanghai cu data de 6 Aug., că *Li-Hung-Ciang* ar fi declarat, că ambasadorii au părăsit Vinerî Pekingul. Despre acésta nu se scie însĕ nimic positiv.

Sórtea ambasadorilor atêrnă acum dela succesul orî nesuccesul armelor aliaţilor. Décă Chinesii vor fi învinşî lângă Peking, ambasadorii vor scăpa; la cas contrar însĕ sórtea lor va fi şi mai desperată ca până acum, căcî n'ar avé cine sĕ-i mai salveze.

Reacţionarii chinesî luând de veste, că ambasadorii vor fi trimişî la Tien-Cin, s'au adunat şi au luat decisiunea de-a împiedeca transportarea lor şi de-a face imposibilă realisarea edictului împĕrătesc. Generalul *Tung-Fu-Siang* a fost provocat de reacţionarî sĕ reţină în drum pe ambasadorî şi trupele de escortă, séu décă ambasadorii n'au plecat, ei sĕ fiă reţinuţî în Peking.

Intr'aceea o telegramă din *Tien-Cin* spune, că noul comandant al trupelor din Peking, *Li-Ping-Heng* s'a unit cu *Kangin*, partisanul reacţionarilor, asupra cestiunei de-a *împiedeca retragerea ambasadorilor şi de-a nu li-se mai da victualii.*

Li-Hung-Ciang. — Doi filo-strĕinî esecutaţî.

Din Shanghai se vestesce lui „Times", că Li-Hung-Ciang îmbolnăvindu-se, a cerut un concediu de 20 de dile, precum şi autorisaţia de-a negocia cu puterile.

Se confirmă scirea, că doi membri filo-strĕinî din Ciungli-jamen au fost esecutaţî. Nu li-s'au tăiat capetele, cum se dicea la început, ci trupurile lor au fost despicate în două.

Turcii şi Chinesii.

Noutăţile venite din China produc o deosebită impresie la Constantinopole. Turcii dela cel mai înalt demnitar, până la cel din urmă lucrător, nu-şî pot ascunde bucuria, ce resimt, vĕdênd Europa încurcată într'o afacere, care după dênşii 'i va produce în mod neîndoios supĕrărî de tot felul, fără a ţine sémă de sacrificiile în banî şi pierderile considerabile de soldaţî, omorîţî în rĕsboiŭ, séu decimaţî de diferite epidemii.

Fiă-care telegramă sosită din China şi anunţând masacrul creştinilor la Peking, séu airea, este primită c'o deosebită bucuriă de Turcî. Dênşii speră, că cestiunea chinesă va sfîrşi sĕ distrugă armonia europénă şi că orî de câte orî Europa este divisată, séu este ocupată în altă parte, Turcia rĕmâne stăpână pe actele sale.

Ultima mişcare armenofilă în mai multe capitale din Europa şi în special la Paris, a îngrijat mult pe consilierii Sultanului, cu atât mai mult, cu cât noutăţile sosite din Armenia continuă a descrie ca absolut supărătóre situaţiunea bietelor populaţiunî armenescî, lăsate vecînic la graţia Kurdilor.

Mai sunt şi alte motive pentru carî Turcii doresc sĕ vadă insurecţiunea chinesă luând proporţiunî formidabile şi făcênd imposibilă menţinerea Europenilor în China.

Propaganda creştină, care se face în imperiul ceresc, nu convine de loc musulmanilor.

In China sunt mai bine de câte-va milióne de mohamedanî; Sultanul, care este califul credincioşilor, se crede întru câtva suveranul spiritual al acestor musulmanî şi speră, că cu timpul sĕ propage islamismul în vastul imperiu chines, cu mulţî sorţî de isbêndă.

Turcii comentéză cu mândriă noutatea, că soldaţii chinesî, mai bine disciplinaţî şi mai bine esercitaţî, sunt tocmai soldaţii musulmanî.

Dênşii ar voi, decî, sĕ vadă pe aceştî soldaţî mohamedanî unindu-se cu insurgenţii, masacrând şi gonind pe toţî Europenii de pe teritoriile imperiului, pentru a uşura propagarea islamismului în China.

Mulţămită publică.

Din încredinţarea adunării generale ordinare a X-a, ţinută la Arad în 12 şi 13 Iulie st. n. a. c., comitetul central al reuniunii învĕţătorilor românî dela şcólele poporale confesionale ortodoxe din protopopiatele aradane I—VII aduce prin acésta cea mai căldurósă mulţumită tuturor binefăcĕtorilor marinimoşî, carî în decursul anului administrativ 1899/1900 moralicesce séu materialicesce ni-au sprijinit reuniunea întru îndeplinirea grelei sale misiunî.

In special primésca mulţămită ferbinte următorii stim. d-nî pentru donaţiunile făcute în favorul bibliotecei:

1) Simeon P. Simon din Şomfalĕu pentru 1 esemplar din Rătăcirile lui Odyseu. 2) Ioan Dariu din Braşov pentru 2 ex. gram. I. rom. ed. IV., c. I.; 2 ex. gram. l. rom. ed. III. c. II.; 2 ex. banca de şcólă 1 es. Istoria patriei, ed. III.; 2 ex. Disciplina; 1 ex. micul cântăreţ, ed. II. 3) C. Xeni din Bucurescî pentru un ex. Opinia publică. 4) I. Marcu din Bocşa pentru 10 es. Reflecsiunî la esam. 5) N. Albani din Sâmbăta pentru 2 ex. Prăsirea galiţelor. 6) G. Bodnariu din Bochia pentru 50 es. Oglinda inimii. 7. Petru Vancu din Măderat pentru 1 es. Vieritul. 8) Ios. Moldovan din Arad, şi soţii pentru un es. Abc. ed. II.

Din şedinţa ordinară a comitetului central, ţinută în 21 Iulie n. 1900.

Arad, 4 August n. 1900.

Pentru comitetul reuniunii:

Prof. Teodor Ceontea, m. p.,
preşedinte.

Florian Ciòra, m. p.,
bibliotecar.

ULTIME SCIRI.

Viena, 8 August. Coloman *Szell*, care a sosit adî aicî, îşî continuă călĕtoria spre Ischl, unde va fi primit mâne în audienţă la Majestatea Sa.

Roma, 8 August. Părechea regală a sosit adî. La întrarea în oraş o mulţime imensă de ómenî au urmat'o pe strade. Trăsura regală era însoţită de carabinierî înarmaţî. Atitudinea poporului fù esemplară.

Petersburg, 8 August. Contele *Lambsdorff* a fost numit ministru de esterne.

Diverse.

Juvaerele domnitorilor. Dintre toţî domnitorii lumii, Şahul Persiei are juvaerele cele mai preţióse. Ţarul Rusiei pórtă un orologiu de aur, pe care specialiştii l'au preţuit cu 4000 ruble. Regina Victoria are un colier din aur împodobit cu tot feliul de petrii scumpe, a cărui greutate întrece peste o chilă. Pe timpul căldurilor marî nu tocmai e plăcută purtarea unui atare colier. Regina Spaniei pe di îşî schimbă inelele în degete de câte 5—6 orî. O póte face, deórece posede vre-o trei sute. Tînĕra Regină a Olandei nu pórtă juvaere.

*

Regele falsificatorilor de banî. Dilele acestea a fost liberat din închisórea New-York-ului un renumit prinsonier, cu numele Milles Ogle, după ce şi-a împlinit osânda. Acesta e póte cel mai renumit falsificator de banî, care cea mai mare parte a vieţii sale şi-a petrecut'o cu meseria acésta. Ogle atât era de destru în pregătirea clişeurilor pentru bancnote, încât aprópe era imposibil de a se puté distinge bancnotele lui false de cele adevĕrate ale statului. Incă şi astădî mai are Ogle ascunse din clişeele lui, pe carî autorităţile după câte şi mai câte cercetărî, nu le-a putut afla. Cu câţîva anî mai înainte i-s'a spus lui Ogle, că-l liberéză din închisóre şi-i dă o slujbă onorifică, numai sĕ dea clişeurile. Regele falsificatorilor însĕ a respins frumósele oferte. Astădî Ogle este un om sdrobit şi părăsit de tóte puterile şi slăbiciunea lui în scurt timp va duce în mormênt secretul renumitelor clişeurî.

*

O plantă dătătóre de viaţă. In China se folosesce ca mijloc de cură fórte vestit şi cercetat aşa numita „rădĕcină ghinseng". Medicii din China afirmă, că gustarea acestei rădĕcinî face sĕ-i tréca omului oboséla, sĕ-i delăture slăbiciunile, ba chiar sĕ întinerêscă pe bĕtrânî, dându-le nouă putere de viéţă. Se asigură, că în China atât este de mare numĕrul ómenilor, carî întrebuinţéză „rădĕcina ghinseng", încât ţéra abia este în stare sĕ producă o cantitate suficientă pentru mulţumirea trebuinţei indigenilor. Fiind-că se vinde cu un preţ necredut de mare, în Statele-Unite şi în Canada încă au început sĕ cultive acéstă interesantă plantă. Acésta plantă, (după botanicî „Panax quinquefolia") se póte cultiva şi în ţĕrile nóstre. S'ar fi şi cultivat póte, dér esista până acum un mare inconvenient în faptul, că cultivarea se putea face numai prin plantarea de sĕmênţă, ér pe calea asta până ar fi crescut planta, aşa ca sĕ pótă fi folositóre, i-ar fi trebuit 4—5 anî. Pedeca acésta însĕ acum e delăturată, deóre-ce s'a constatat, că planta ghinseng nu e lipsă a se cultiva din sĕmênţă, fiind-că pentru cultivare se află rădĕcina potrivită din care planta cresce şi se înmulţesce repede.

Literatură.

In institutul tipografic „Minerva" din Bucurescî a apărut „Ziua învierei", epilog dramatic în trei acte. Traducere de Il. *Chendi* şi C. *Sandu*. Conţine 93 pagine.

*

Din *„Cura de apă"* ed. IV, apărută de curênd, se pot procura esemplare şi dela Tip. „A. Mureşianu" cu 3 cor. plus 20 banî porto. Legată în scórţă şi cu esterior plăcut 4 cor. plus 30 b. porto. Cura lui Kneipp e cunoscută în tótă lumea şi scrierile sale cu preţiósele poveţe igienice ar trebui sĕ se afle în tótă familia, precum şi în bibliotecile poporale, căcî ţĕranii pot profita mai mult de ele. Opul cuprinde peste 600 pag, şi are o scală alfabetică a tuturor bólelor şi poveţelor de carî se tractéză în op, în numĕr cam de *2200*.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 August 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.55
Renta de coróne ung. 4%	90.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.75
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	98.95
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.55
Renta de hârtie austr.	97.15
Renta de aur austr.	115.90
Losurĭ din 1860.	133.75
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.11
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	685.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	664.25
Napoleondorĭ	19.33
Mărcĭ imperiale	118.50
London vista	243.05
Paris vista	96.60
Rente de coróne austr. 4%	97.60
Note italiene	90.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 8 August 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.08	Vênd.	19.12
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.28	Vênd.	19.32
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—		Vênd.	101.—

Nr. **432**—1900.

PUBLICAŢIUNE.

Pentru predarea lucrărilor de reparatură a trotoarului în uliţa Lungă, precum şi pentru întroducerea a **două canalurĭ** în uliţa de mijloc (Braşovul vechiŭ) dela casa nr. 98 şi 113 în jos în o lungime de 400 metri se va ţine **în 16 August 1900 la órele 10 a. m.** în biroul orăşenesc de economiă o pertractare de ofert, unde se pot vedé şi condiţiunile pentru predarea lucrărilor acestora preliminate cu 1280 cor. 88 banĭ — în órele de oficiu, până la ḑiua pertractărei.

Braşov, 7 August 1900.

1044.1—1 *Oficiul orăşenesc de economiă.*

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1900.

Budapesta — Predeal — Bucurescĭ.

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt	Tren de persón.	Tren accel.		Stațiunea		Tren mixt	Tren de persón.	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10.—	10.—			2.10	pl.	Viena	sos.		1.50	7.20	1.50	6.20
8.30	6 50		5.45	9.15		Budapesta			7.10	1.10	7.50	6.20
11.21	8 46	5.10	9.27	11.12		Szolnok		7.16	3.?2	11.12	5.32	3.25
1.33	10.38	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány		4.36	12.54	Arad	3.56	1.12
3.42	11.56	7 22	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.		11.04	8.18	2.38	11.36
3.58	12.16	12.20	2.06	2.18	pl.		sos.	7.11	10.44	8.08	2.31	11.17
4.38	12.46	1.15	3.03	2.50		Mező-Telegd		6 21	10.7	Maria-	2.01	10.42
5.20	1.26	2.21	3.45	3.26		Rév		5.26	9.32	Rodna	1.34	10.08
5.43		2.57	4.06			Bratca		4.51	9.11	7 30		9.50
6.31	2.16	4.00	4.53	4.16		Ciucia		3.25	8.37	7.28	12.52	9.19
7.16	2.49	4.59	5.32	4.52		B.-Huiedin		5.41	7.55	Pisci	12.20	8.37
8.06		6.13	6.24			Ghârbău		4.01	6.54			7.37
8.33	3.50	7.04	6.59	5 55	sos.			3.00	6.13	6.05	11.01	7.—
8.50	tr. prs. 4.20	8.40	Tr. acc.	6.11	pl.	Clușiu	pl. / sos.	2.54	12.07	5.45	10.46	6.45
9.07	4.41	9.09	Comunicație direct Bpesta Arad-Predeal.	6.27		Apahida		5.02	11.45			6.27
10.14	5.53	10.40		7.26		Ghiriș		3.40	10.24	Comunicat. dir. Buc., Pred., Teluș, Arad, Bpsta	9.23	5.12
10.44	6.24	11.25		7.50		Cucerdea		3.11	9.53		8.54	4.43
10.56	6.33	11.40		7.52				3.04	9.43		8.49	4.33
11.03	6.40	11.49				Uiuóra		2.58	9.37			4.27
11.12	6.48	11.59				Vinţul de sus		2.51	9.30			4.20
11.34	7.11	12.29		8.16		Aiud		2.29	9.07		8.23	3.59
11.52	7.32	12.55		8.32	sos.	Teiuș	pl.	2.07	8.45	3.33	8.06	3.38
12.24		1.30	11.45	8.37	pl.		sos.	1.42		3.18	8.00	3.02
12.53	Dela 1 Iunie circulă Dumineca și în serbători gr. or. precum și în fie-care Joia dela Brașov la Sinaia.	2.07				Crăciunel		1.09				2.36
1.02		2.26	12.28	9.04		Blasiŭ (ungh. Târnavei)		12.58		2.52	7.35	2.21
1.14		2.36	12.29	9.05				12.56		2.51	7.34	2.26
						Blașiu		12.49				2.16
1.45		3.14		9.31		Micăsasa		12.11			7.08	1.44
2.01		3.33	1.05	9.43	sos.	Copșa-mică	pl.	11.50	Circulă Vinerea Predeal-Brașov	2.16	6.56	1.25
2.15		3.48	1.07	9.47	pl.		sos.	11.14		2.14	6.50	1.06
2.33		4.08		10.01		Mediaș		10.55			6.37	12.49
3.04		4.45	1.43	10.25		Elisabetopol		10.24		1.42	6.16	12.18
3.40		5.27	2 08	10.53		Sighișóra		9.45		1.14	5.49	11.40
3.47		5 47	2.15	11.—				9.35		1.07	5.42	11.33
4.03		6 08	2.29	11.14		Hașfalĕu		9.12		12.53	5.28	11.16
5.35		7.54	3.31	12.26		Homorod		7.44		11.54	4.23	10.03
6.13		8.32		12.58		Agoștonfalva		7.03	4.51		3.50	9.22
6.43		9.09	4.16	1.16		Apața		6.38	4.20	11.11	3.35	8.57
7.16		9.40		1.35		Feldióra		5.58	3.32		3.15	8.27
8.—		10.25	5.07	2.09	sos.	Brașov	pl.	5.08	2.10	10.26	2.45	7.48
3.55	6 40	11.—	5.14	2 19	pl.		sos.	9.27	6.58	10.14	2.18	5.00
4.40	7.30	12.26	5.56	3.01		Timiș		8.47	5.57	9.36	1.42	4.05
5.10	8.00	1.11	6.26	3.31		Predeal		8.20	5.11	9.12	1.12	3.32
11.55	10.05 Sinaia	8.05	11.10	9.10	sos.	Bucurescĭ	pl.	3.05		5 40	9.15	7.50

Sepsi-St.-Georg — Ciuc-Gyimes — (Palanca).

Tren mixt			Stațiunea	Tren mixt		
5.19	8.50	3.15	*Brașov*	8.25	1 51	6.48
4 58		2 27	*Cezdi-Oșorheiŭ*	8.53		6 50
7.10	11.05	4.57	Sepsi-Sângeorgiu	6.30	12.05	4.31
7.54	11 57	5 41	Malnaș	5.48	11.24	3.47
8.14	12 22	6.01	Băile Malnaș	5.36	11 :2	3.35
8 57	1.09	6 43	Băile Tușnad	4.53	10.30	2.48
9.18	1.32	7.08	Tușnad	4.36	10 14	2 31
10.39	5.00	8.17	Ciuc-Sereda	3.20	8 56	1.08
1 36	5 57	sos.	Ciuc-Gyimeș	pl.	5.40	9.50

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tren	mixt		Stațiunea		tr. prs.	tr. mixt	tr. dprt.	tren de persón.	
2.21	4 43	11.30		7.10	pl.	Copșa mică	sos.	6.25	9.32	3.25		12.35
3.50	6.36	12.58	7.52	8.50		Ocna		5.07	8.08	1.50	3.29	11.01
4.12	7.04	1.20	8.18	9.15	sos.	Sibiiu	pl.	4.40	7.41	1.21	3.—	10.30
tr. mxt. 4.33	Comunicat Numai Marța și Vinerea.	tr. mixt 2.—	Circulă din 15 Maiŭ — în 15 Sept.		pl.		sos.		7.33	Circ. Marța și Vinerea	Cir. din 15 Mai — 15 Sep.	tr. mixt 8.57
5.23		2 54				Tălmacin mare			6.45			8 04
6.15		3.59				Avrig			6.01			7.15
8.34		6.35			sos.	Făgăraș	pl.		3.32			4.25

Mureș-Ludoș — Bistrița

Tren mixt și de pers.				Stațiunea	Tr. mixt și de pers.			
4.—	Numai Luni, Joi și Sâmb.	9.06	4.25	Mureș-Ludoș	6.49	7.30	Numai Lun, Joi și	Sâmb. circulă
5 01		10.29	5.39	Zau	5.52	6.35		
6 57		12.48	7.19	Țagu-Budatelio	4.10	4.54		9.44
7.55		1.55	Bald	St. Mihaiu de câmpie	Numai	3.44		8.46
8.47		3.02	6.35	Lechința	Marțe,	2.48		7.43
9.24		3.52	Ciro	Ș.-Măghiăruș	Viner,	2.05		6.52
10.14		4.55	Murța	Bistrița	Dumin circulă	1.16		5.55

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

					Stațiunea					
1.40	8.10	3.16	9.00	pl.	Cucerdea	sos.	7.42	2.38	8.30	12.31
2.32	8.51	3.57	9.42		Ludoș		6.59	1.55	7.37	11.23
3.29	9.40	4.44	10.30		Cipău		6.24	1.19	6.51	10.39
4.32	10.30	5.34	11.22	sos.	Oșorhei	pl.	5.30	12.25	5.43	9.30
4.50	10.42	5.45		pl.		sos.		8.36	5.04	9.15
6.19	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.15	3.30	7:54

Ghiriș — Turda

				Stațiunea				
7.33	10 50	6.—	10.23	Ghiriș	5.05	7.—	3.20	9.12
7.55	11.12	6-27	10.45	Turda	4.45	6.40	3.00	8.52

Dej — Bistrița.

		Stațiunea		
9.50	7.24	Dej.	6.48	3.25
10.49	8.30	Beclean	5 58	2.25
12.50	9.56	Bistrița	4.29	12.55

Sibiiu — Cisnădie.

			Stațiunea			
5.30	2.15	8 25	pl. Sibiiu s.	7.10	3.55	10.9
5.42	2.27	8.37	Selemb. „	6.57	3.42	9.56
6.06	2.51	9.13	s. Cisnăd pl.	6.36	3.21	9.35

Clușiu — Zălau.

		Stațiunea		
7.25	4.38	Clușiu	5.45	9.29
7.48	5.25	Apahida	5.26	9.07
8.52	6.41	Gherla	3 42	7.38
9.14	7.07	Dej	3.57	7.03
9.38			3.42	
1.56		Zălau	10.45	

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

Tren mixt		Stațiunea	Tren mixt	
3 22	11.10	Sighișóra	9.51	5.32
3.54	11.40	Hașfalĕu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Alba-Iulie — Zlatna.

			Stațiunea			
4 37	9.40	4 36	Alba-Iulia	7 22	11.01	6 16
7.28	12.25	7.47	Zlatna	5.—	8.22	3 50

Brașov — Zĕrnești

			Stațiunea			
8.35	5.10	9.15	Brașov	7.27	1.32	8.34
9.57	6.12	10.07	Rĕșnov	6.31	12.41	7.47
10.28	6.43	10.38	Zĕrnești	6.00	12.05	7.20

Timișóra — M.-Rodna-Lippa.

			Stațiunea			
3.20	9.05	3.15	Timișóra	7 50	1.05	7 20
7 08	12.43	6 37	M.-Rodna	4 00	9 51	3 32

Brașov — Chezdi-Oșorheiu

				Stațiunea					
5.19	8.50	3.15	pl.	Brașovŭ	sos.	10.04	8.25	1.51	6.48
5.53	9.33	3.50		Prejmerŭ		9.34	7.55	1.21	6.10
6.35	10.31	4.34		Sepsi S.-Georg.		8.47	7.04	12.30	5.0?
6 50	10 49	4.52				În serbători dela 1 Iul. p. la 15 Sept.	6 49	12.15	4.51
8.03	12.33	6.05		Covasna			5.37	11.01	3.16
8.53	1.37	6.50	sos.	C.-Oșorheiu	pl.		4.58	10.22	2.27

*) Notă: Órele insemnate în stânga staţiunilor, sunt a se ceti de sus în jos; cele insemnate în drépta de jos în sus. — Numeri încuadraţĭ cu linii mai negre însemnează órele de nópte. — Semnul ⟵⟶ arată cu signa direcţie, încătrău merge trenul.